

GODIŠNJE IZVJEŠĆE **2015**

IMPRESUM

Izdavač: DOOR (Društvo za oblikovanje održivog razvoja)

Za izdavača: dr.sc. Maja Božičević Vrhovčak

Lektura: Jelena Radošević, Alma Traživuk

Dizajn i prijelom: Martina Jović

Učestalost izlaženja: godišnje

Godina izdanja: 2016.

ISBN 978-953-7932-08-4

SADRŽAJ

PREDGOVOR	4
UVOD	6
PROVEDENE AKTIVNOSTI	8
I. Ublažavanje klimatskih promjena	9
II. Suzbijanje energetske siromaštva	17
III. Organizacijski razvoj	25
INTERNA STRUKTURA I FINACIJE	27
KAKO SE UČLANITI	29

PREDGOVOR

Poštovani članovi, suradnici i prijatelji DOOR-a,

pred vama je izvješće o radu DOOR-a u 2015. godini, u kojoj je DOOR nastavio raditi na promociji energetske održivosti i kontinuirano unaprijeđivati kvalitetu svoga rada.

Skupština DOOR-a odlučila je projektne aktivnosti strukturirati u tri programska područja – ublažavanje klimatskih promjena, suzbijanje energetske siromaštva i organizacijski razvoj, pa su i provedene aktivnosti na taj način predstavljene u ovom izvješću. Usmjeravanje fokusa na tri programska područja omogućilo je formiranje i praćenje dugoročnih ciljeva kojima DOOR doprinosi te unaprijedilo organizacijsku strukturu i sustav provedbe projekata. Nadamo se da će vama poboljšati pregled nad sve većim brojem provedenih aktivnosti.

Kao i do sada, nastavili smo organizirati javna događanja, provoditi istraživanja, objavljivati publikacije i sudjelovati u svim segmentima javnih energetske-okolišnih politika. Najveći uspjesi 2015. godine su izrada sveobuhvatnih projekcija energetske potrošnje i proizvodnje sve do 2050. godine i provedba prvog terenskog istraživanja energetske siromaštva u Hrvatskoj.

U modeliranju buduće potrošnje energije i pridruženih emisija sustavno smo surađivali s brojnim dionicima, prije svega s timom angažiranim za izradu podloga za Niskougljičnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine, pod ravnanjem Ministarstva zaštite okoliša i prirode. U okviru terenskog istraživanja energetske siromaštva posjetili smo više od tri stotine kućanstava na području Sisačko-moslavačke županije, prikupili i analizirali podatke o energetske i sociološke karakteristikama ugroženih kućanstava, što će služiti kao podloga za izradu preporuka za borbu protiv energetske siromaštva, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

U aktivnosti DOOR-a u 2015. godini bilo je uključeno 56 volontera koji su ukupno uložili 1921 sat svojeg vremena i uvelike nam pomogli u radu, posebice u provedbi terenskog istraživanja, ali i u brojnim drugim aktivnostima.

2015. godina bila je posljednja od tri godine u kojoj je DOOR imao institucionalnu potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, zahvaljujući čemu smo bili u mogućnosti nastaviti s usavršavanjem naše uprave, zaposlenika i članova u cilju daljnjeg institucionalnog jačanja. Nastavili smo obrazovanje u osmišljavanju i provedbi poduzetničkih aktivnosti pa na tržištu danas nudimo izradu akcijskih planova energetske održivosti razvoja, studija i analiza, organizaciju stručnih seminara i radionica, moderiranje i facilitaciju javnih događanja, savjetovanje o pitanjima povezanim s obnovljivim izvorima energije i energetske učinkovitosti. Ukoliko vas zanima više informacija, svakako nas kontaktirajte!

Nastavili smo članstvo u mrežama organizacija civilnoga društva i priključili se novima, kao i rad u nacionalnim povjerenstvima koja prate javne politike važne za područje energetike, okoliša i održivog razvoja.

Nadamo se da će vas ovaj kratak pregled DOOR-ovih aktivnosti u 2015. godini potaknuti na čitanje čitavog godišnjeg izvješća, da ćete nastaviti pratiti i podržavati naše aktivnosti te se u njih aktivno uključiti!

S poštovanjem,

Maja Božičević Vrhovčak i Dražen Jakšić

UVOD

DOOR je udruga građana osnovana 2003. godine. Misija DOOR-a je promicanje principa održivog razvoja u svim segmentima društva, na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, prvenstveno na polju energetike. U ostvarenju svoje misije DOOR se zauzima za očuvanje čovjekova okoliša, postizanje socijalne pravde, demokratičnost i gospodarsku održivost.

Vizija DOOR-a je društvo kompetentno na području održive energetike, u kojem javnost sudjeluje u donošenju, praćenju i evaluaciji javnih politika, a energetika predstavlja polugu socio-ekonomskog razvoja i smanjenja siromaštva.

DOOR je član nekoliko nacionalnih i međunarodnih mreža: Zeleni forum, HMRR – Hrvatska mreža za ruralni razvoj, ECOS - European Environmental Citizens' Organisation for Standardisation, ALF - Anna Lindh Foundation te Energy Access Practitioner Network koja je dio UN-ove inicijative Sustainable Energy for All. DOOR je i član Inicijative koja se zalaže za sustavno i kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u odgojno-obrazovni sustav (*GOOD Inicijativa*), a tijekom 2015. godine pristupio je Forumu za jednakost – otvorenoj platformi organizacija koje javno djeluju da bi doprinijele ostvarenju jednakosti svih građanki i građana Republike Hrvatske.

U 2015. godini sudjelovali smo u radu sljedećih povjerenstava i radnih skupina:

- Povjerenstvo za međusektorsku koordinaciju za politiku i mjere za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama
(koordinator: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode),
- Povjerenstvo za zelenu javnu nabavu
(koordinator: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode),
- Odbor za praćenje Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.–2020.“
(koordinator: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije),

- Odbor za praćenje Operativnog programa „Zaštita okoliša“ 2007.-2013.
(koordinator: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode),
- Evaluacijska upravljačka skupina Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.
(koordinator: Ministarstvo rada i mirovinskog sustava),
- Radna skupina za izradu nacrtu Zakona o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji
(koordinator: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) i
- Nacionalno tehničko povjerenstvo projekta „Upravljanje klimom: Provedba javnih politika za izračun i smanjenje ugljičnog otiska poduzeća“
(koordinator: Energetski institut Hrvoje Požar).

DOOR radi u sljedećim strateškim područjima - **ublažavanje klimatskih promjena, suzbijanje energetske siromaštva i organizacijski razvoj** – pa je izvješće o provedenim aktivnostima podijeljeno u ta poglavlja. Uz to, Godišnje izvješće za 2015. godinu donosi novosti u našoj organizacijskoj strukturi, financijsko izvješće i informacije o tome kako se učlaniti.

PROVEDENE AKTIVNOSTI

- I. UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMJENA
- II. SUZBIJANJE ENERGETSKOG SIROMAŠTVA
- III. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

I. UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMJENA

Klimatske promjene kojima svjedočimo posljedica su povećanja koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi. Najvažniji staklenički plin je ugljični dioksid, a njegov najznačajniji izvor izgaranje fosilnih goriva – nafte, ugljena i plina. Znanstvenici smatraju da je za očuvanje planeta nužno ograničiti porast prosječne temperature na Zemlji na najviše 2°C. Da bismo to omogućili, moramo u potpunosti promijeniti način na koji proizvodimo i trošimo energiju!

U tako bitnim društvenim promjenama nužno je sudjelovanje svih sektora i slojeva društva – od javnog sektora koji donosi ključne razvojne smjernice, provodi ih i vodi društvo vlastitim primjerom, preko poslovnog sektora koji na tržištu nudi robe i usluge potrebne za niskougljični razvoj, do civilnog sektora i svakog pojedinačnog građanina koji svojim svakodnevnim odlukama – navikama u stanovanju, prijevozu i korištenju usluga – uzrokuje emisije stakleničkih plinova i na taj način utječe na ukupne globalne emisije.

Zato se ovim područjem bavimo na dva načina: **zagovaranjem i poticanjem učinkovitih, transparentnih i uključivih javnih politika niskougljičnog razvoja i poticanjem građana na smanjenje vlastitog ugljičnog otiska.**

ZAGOVARANJE I POTICANJE UČINKOVITIH, TRANSPARENTNIH I UKLJUČIVIH JAVNIH POLITIKA NISKOUGLJIČNOG RAZVOJA

Javne politike je nužno donositi uz široko sudjelovanje svih zainteresiranih, jer se na taj način prikupljaju informacije o njihovim interesima, stavovima i prijedlozima, a ujedno se uočavaju slabosti i negativni učinci javnih politika koje je potrebno na vrijeme ukloniti.

Publikacije

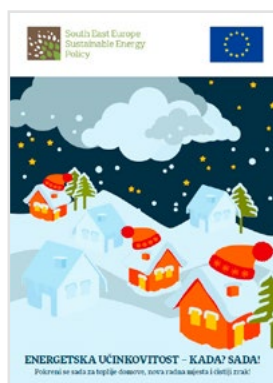
- Objavili smo regionalni izvještaj **Energetska učinkovitost – Kada? Sada!** Izvještaj objašnjava značaj Direktive o energetske učinkovitosti i argumentira potrebu za postavljanjem ambicioznijih ciljeva u zemljama Jugoistočne Europe, prvenstveno zato što se energija u tim zemljama troši manje učinkovito nego u ostalim europskim zemljama te zbog toga što postoje značajna sredstva namijenjena upravo poboljšanju energetske učinkovitosti u regiji.

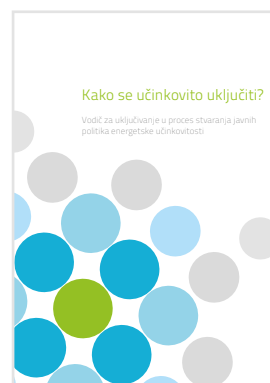
Public Dialogue
on the Sustainable Use of
Energy in South-East Europe

- Objavili smo publikaciju **Kako se učinkovito uključiti?** Vodič za uključivanje u proces stvaranja javnih politika energetske učinkovitosti. Vodič donosi sažet pregled ideja, preporuka i iskustava organizacija civilnog društva iz Jugoistočne Europe koje se bave javnim politikama energetske učinkovitosti.

**Energetska učinkovitost
– Kada? Sada!**
Izvještaj, PDF

Kako se učinkovito uključiti?
Vodič za uključivanje u proces
stvaranja javnih politika energetske
učinkovitosti
Vodič, PDF

Modeliranje i istraživanje

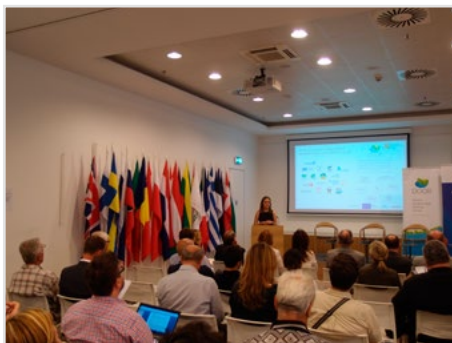
Javna rasprava
Energetski model do 2050. za
Jugoistočnu Europu

- Zajedno s partnerskim organizacijama iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Kosova, Makedonije, Crne Gore i Srbije, izradili smo Energetski model do 2050. za Jugoistočnu Europu koji obuhvaća sve navedene zemlje. Model smo javno predstavili na 1. Konferenciji o Strategiji niskouglijasnog razvoja RH za razdoblje do 2030. s pogledom do 2050. godine, nakon čega je otvorena **javna rasprava** kojom su svi potencijalno zainteresirani pozvani da sudjeluju u komentiranju učinjenih pretpostavki i predlaganju poboljšanja.

Događanje
Sinergije prijedloga
niskouglijasnog razvoja Hrvatske

- Sredinom lipnja organizirano je događanje **Sinergije prijedloga niskouglijasnog razvoja Hrvatske**, u Kući Europe u Zagrebu. DOOR je predstavio energetski model do 2050. godine, s ključnim rezultatima, a Ministarstvo zaštite okoliša i prirode predstavilo je rad na Niskouglijasnoj strategiji Republike Hrvatske i dotad postignute rezultate. Potom je održana rasprava o mogućnostima sinergije provedenih rezultata analiza i projekcija.

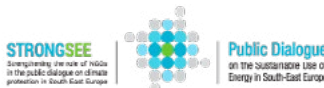

Konferencije

Konferencija
Sustav sigurne, čiste i učinkovite
energije u jugoistočnoj Europi i
susjednim zemljama

- U suradnji s Glavnom upravom za energiju (DG Energy) i Glavnom upravom za susjednu politiku i pregovore o proširenju (DG NEAR) organizirali smo konferenciju pod nazivom **Sustav sigurne, čiste i učinkovite energije u jugoistočnoj Europi i susjednim zemljama**. Konferencija je bila dijelom službenog programa EU tjedna održive energije 2015., a održana je u zgradi Europske komisije.

3. regionalna konferencija
Energy. Development.
Democracy.

- Suorganizali smo već treću regionalnu konferenciju **Energy. Development. Democracy. - How successful policy dialogue can ensure sustainable use of energy and climate protection in South East Europe** koja se održala krajem rujna u Podgorici. Konferencija je okupila predstavnike parlamenata iz zemalja regije Jugoistočne Europe, izvršne vlasti, predstavnike organizacija civilnog društva i stručnjake na području energetike. Jedan od glavnih zaključaka bio je da zemlje JI Europe trebaju pomoć stručnjaka jer vlade i tijela lokalne i regionalne samouprave nemaju dovoljno znanja, a ponekad ni volje za ispunjavanje svih uvjeta važnih za energetske i klimatske održivost. Također, nužno je sudjelovanje organizacija civilnog društva u procesima donošenja i provedbe javnih politika vezanih uz energetiku i okoliš.

Panel-rasprava
„Koči li državna uprava
obnovljive izvore energije?”

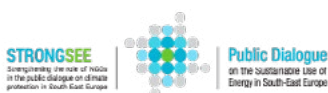
U sklopu godišnje konferencije Akademije za politički razvoj u listopadu je u Rapcu održana panel-rasprava „**Koči li državna uprava obnovljive izvore energije?**”. Na panelu se raspravljalo o (ne)učinkovitosti javne uprave u poticanju obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, mikroenergetskom poduzetništvu, energetske zadrugama te novom Zakonu o obnovljivim izvorima energije.

Događanje:
1. Hrvatski ruralni parlament

- U organizaciji Hrvatske mreže za ruralni razvoj, Grada Belog Manastira i udruge Slap, u Belom Manastiru je održan **1. Hrvatski ruralni parlament**, u okviru kojeg smo bili zaduženi za temu „učinkovito korištenje energije i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora”. Deklaracija koju je Ruralni parlament uputio donositeljima odluka između ostalog sadrži i sljedeće: „Učinkovito korištenje energije i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora moraju postati važan izvor prihoda ruralnih zajednica. Vezuju se uz poljoprivrednu proizvodnju i ruralni turizam, nude mogućnost zapošljavanja, doprinose diverzifikaciji zanimanja, borbi protiv klimatskih promjena i energetske sigurnosti”!

Radionice

Radionica
„Klima i energija
– što možemo poduzeti?”

- Održali smo radionicu „**Klima i energija – što možemo poduzeti?**”, za organizacije civilnog društva zainteresirane za sudjelovanje u procesima klimatsko-energetskih javnih politika. Prvi dan radionice bio je posvećen temama klimatskih promjena, energije, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, s naglaskom na stanje u Hrvatskoj. Tijekom drugog dana naglasak je bio stavljen na javne politike, mogućnosti sudjelovanja organizacija civilnog društva u procesima donošenja odluka na nacionalnoj i EU razini te mogućnosti suradnje i umrežavanja organizacija civilnog društva.

Podrška građana

Peticija

- Da bismo donositeljima odluka pokazali da građani podržavaju energetske učinkovitost, žele smanjenje emisija stakleničkih plinova i traže obračun s korupcijom, zajedno s međunarodnim partnerima smo organizirali peticiju kojom smo građanima omogućili iskazivanje tih stavova. Ukupno smo prikupili više od šesnaest tisuća potpisa, koji su uručeni g. Cañeteu, Povjereniku Europske komisije za klimu i energiju, na sastanku Ministarskog vijeća Energetske zajednice u Tirani.

POTICANJE GRAĐANA NA SMANJENJE VLASTITOG UGLJIČNOG OTISKA

Da bismo građane potaknuli na smanjenje vlastitog ugljičnog otiska i pomogli im na tom putu, izrađujemo publikacije i organiziramo javna događanja putem kojih građane upoznajemo kako njihove osobne odluke utječe na potrošnju energije i pridružene emisije ugljičnog dioksida, što doprinosi vlastitom ugljičnom otisku i kako on doprinosi ukupnim emisijama stakleničkih plinova.

Rad s građanima

Model energetskeg razvoja RH
- Kako izgleda vaš svijet 2050.?

- Predstavili smo interaktivni računalni **model energetskeg razvoja** Republike Hrvatske - **Kako izgleda vaš svijet 2050.?** Predstavljanje smo osmislili tako da bude zanimljivo prolaznicima u subotnjoj šetnji gradom, s promotivnim plakatima i letcima koje su dijelili volonteri, crtanim filmovima za najmlađe i promotivnim materijalima koji će građane potaknuti na promišljanje o vlastitom utjecaju na klimatske promjene i podići razinu svijesti o mogućnostima smanjenja tih utjecaja. U organizaciji događanja pomoglo nam je Veleposlanstvo Republike Francuske u Zagrebu, u kontekstu skorašnjeg održavanja Konferencije stranaka IPCC-a u Parizu.

Interaktivna karta Velike Gorice

- Izradili smo i u suradnji s Gradom Velikom Goricom predstavili interaktivnu kartu Velike Gorice s javnim i stambenim zgradama, čiji su krovovi potencijalne površine za instalaciju sunčanih elektrana. Karta omogućuje vlasnicima zgrada, potencijalnim investitorima i svim zainteresiranim jednostavan uvid u isplativost ulaganja u sunčane elektrane na velikogoričkim krovovima. Također, može se uspoređivati energetske doprinose sunčane elektrane u odnosu na potrošnju energije u zgradi te ušteda emisije stakleničkih plinova.

 Događanje
Dan zelene energije

- U suradnji s Gradom Našicama organizirali smo **Dan zelene energije**. Održana su predavanja koja su se bavila načinima sufinanciranja iz fondova koji su na raspolaganju za projekte obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. Raspravljalo se i o malim bioplinskim postrojenjima za poljoprivredna gospodarstva.

SPVH

 Radionica
Obnovljiva energija
/ obnovljiva kultura -
"Put prema ekološkoj pravednosti"

"Put prema ekološkoj pravednosti"

- Sudjelovali smo u organizaciji druge interdisciplinarne radionice o tehnologiji, politici, umjetnosti, energiji i održivosti: SPVH radionici **Obnovljiva energija / obnovljiva kultura** - "Put prema ekološkoj pravednosti" kojom nastavljamo petogodišnji projekt udruživanja umjetnosti i znanosti u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu.

Obrazovanje odraslih

 Razvoj kurikuluma tečaja za
savjetnike za održivu prenamjenu
i obnovu napuštenih i zapuštenih
gradskih prostora

- Započeli smo razvijati kurikulum tečaja za savjetnike za održivu prenamjenu i obnovu napuštenih i zapuštenih gradskih prostora, čime će se polaznicima omogućiti razumijevanje i promoviranje scenarija temeljenih na okolišnoj i društvenoj održivosti. Tečaj je namijenjen visokoobrazovanim nezaposlenim osobama s ciljem povećanja njihovih kompetencija, a time i zapošljivosti. Surađujemo s organizacijama i institucijama iz Bugarske, Njemačke, Rumunjske, Italije i Hrvatske koje će svojim različitim kompetencijama doprinijeti kreiranju treninga. Krajem godine proveli smo istraživanje na relevantnim nacionalnim dionicima da bismo analizirali trenutno stanje vezano uz postojeće obrazovanje o ovoj temi te obrazovnim potrebama.

Izrada obrazovnih materijala
za odrasle, vezane uz održivu
energetiku

Također, započeli smo izradom obrazovnih materijala za odrasle, vezane uz održivu energetiku. Proveli smo istraživanje mišljenja ključnih hrvatskih dionika u području niskoguljičnog razvoja, kako bismo ustvrdili što su najveće prepreke u uključivanju građana u energetska tranziciju i koji su najbolji modeli i alati za obrazovanje. Materijale izrađujemo u međunarodnom timu, zajedno s partnerima iz Francuske, Belgije, Njemačke, Mađarske i Italije, u kojem svaka organizacija doprinosi svojim specifičnim znanjima i vještinama.

Obrazovanje najmlađih

Public Dialogue
on the Sustainable Use of
Energy in South-East Europe

Radionica
„Kako poučavati održivi razvoj
u školama – uloga nevladinih
organizacija“

Održali smo radionicu „Kako poučavati održivi razvoj u školama – uloga nevladinih organizacija“, namijenjenu predstavnicima nevladinih organizacija i nastavnicima. Cilj radionice bio je razmjena primjera dobre prakse u poučavanju o održivom razvoju (aktivnosti, metode, alati, uklapanje u postojeći kurikulum), predstavljanje dodatnih opcija za poučavanje (didaktičke igračke, on-line alati) te diskusija o ostalim mogućnostima poučavanja.

Mala škola održive energetike

Za mlađe uzraste osmišljena je **Mala škola održive energetike** pa smo u suradnji s gradovima i općinama za koje smo tijekom 2014. godine izradili Akcijske planove energetske održivosti razvika – Našice, Nijemci, Petlovac i Pirovac – održali radionice za učenike nižih razreda osnovnih škola. Sa zadovoljstvom smo ustanovili da učenici znaju već zaista puno, ali da su zainteresirani za usvajanje novih znanja.

EKO RAKOVICA

Predavanja o učinkovitom
korištenju resursa

U okviru projekta Eko Rakovica koji provodi Općina Rakovica održali smo **predavanja o učinkovitom korištenju resursa** za polaznike Dječjeg vrtića Rakovica te za učenike nižih i viših razreda Osnovne škole Eugena Kvaternika. To je bila prva prigoda u kojoj smo bili u prilici koristiti edukativne igračke pa su predavanja predstavljala veliko zadovoljstvo i predavačima i polaznicima!

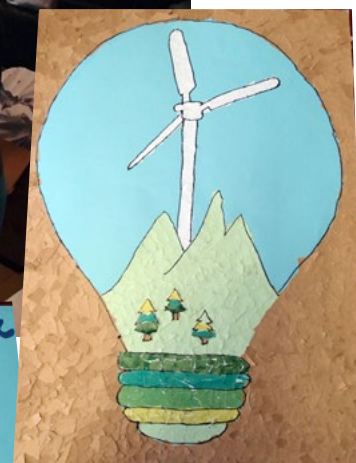
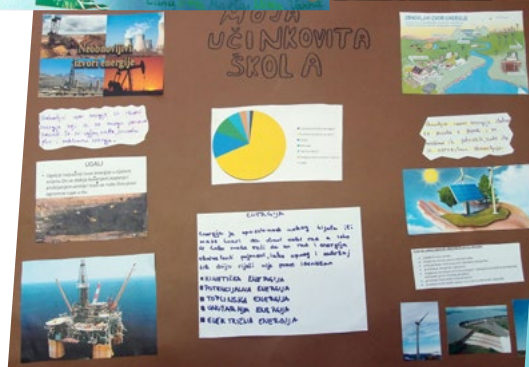

Grad Zagreb

 Radionice
 „Održivi razvoj u školama“

 Likovno natjecanje na temu
 obnovljivih izvora energije

- U suradnji s Osnovnom školom Trnsko u Zagrebu održali smo radionice „**Održivi razvoj u školama**“ za nastavnike razredne i predmetne nastave, oglednu radionicu za učenike te **likovno natjecanje** na temu obnovljivih izvora energije. Pokazalo se da najmlađe generacije ove teme i te kako zanimaju, da nedostaju u trenutnim obrazovnim programima i da profesorima koristi dodatna edukacija. Nove generacije odigrat će ključnu ulogu u smanjenju emisija stakleničkih plinova i nužno je ulagati u njihovo obrazovanje o ovoj temi.

II. SUZBIJANJE ENERGETSKOG SIROMAŠTVA

Energetsko siromaštvo ispoljava se kao nedostatak pristupa modernim oblicima energije, primjerice električnoj energiji, ili kao nemogućnost podmirenja troškova za energiju nužnu za život u prihvatljivim uvjetima.

U Hrvatskoj nije definirano tko je energetske siromašan niti tko je u opasnosti da to postane, nije definirana metoda za utvrđivanje i praćenje energetske siromaštva te ne postoji regulatorni okvir za njegovo suzbijanje.

Zbog toga se bavimo **podizanjem razine svijesti o postojanju energetske siromaštva i načinima njegovog suzbijanja, prikupljanjem podataka o potrošnji energije u siromašnim kućanstvima, pružanjem savjeta građanima i provedbom mjera energetske učinkovitosti te suradnjom na javnim politikama koje se bave suzbijanjem energetske siromaštva.**

Podizanje razine svijesti o postojanju energetskeg siromaštva i načinima njegovog suzbijanja

Za predstavnike državne, regionalne i lokalne uprave, znanstveno-istraživačke ustanove, udruge i javne medije organiziramo javna događanja na kojima se sudionici upoznaju s temom i s rezultatima već provedenih projekata, s faktorima koji doprinose energetskeg siromaštva i načinima kako se ono može suzbijati.

Znanjem do toplog doma

Ključne dionike iz Petrinje – predstavnike Grada, Centra za socijalnu skrb i javnih medija – upoznali smo s pojmom energetskeg siromaštva i njegovim utjecajem na različite aspekte života građana i zajednice.

➤
Studijsko putovanje
u Njemačku

Organizirali smo **studijsko putovanje u Njemačku**, zahvaljujući kojem smo, zajedno s predstavnicima Grada Petrinje, Udruge mladih „Novi svijet“ Luščani, Upravnog odjela za socijalnu skrb Sisačko-moslavačke županije, Gradskog društva Crvenog križa Sisak, Caritasa Sisačke biskupije te drugih udruga aktivnih u pružanju socijalnih usluga, posjetili hamburški Caritas koji radi na provedbi programa prevencije energetskeg siromaštva. Imali smo priliku upoznati se s primjerima dobre prakse na lokalnoj i nacionalnoj razini te naučenim lekcijama, sa zanimljivim primjerom lokalnog gospodarenja energijom Energy Hill, a sudjelovali smo i u terenskim posjetama energetskeg siromašnim kućanstvima.

Seminar

*Energetskom učinkovitošću
protiv energetskeg siromaštva*

Za **ključne dionike Sisačko-moslavačke županije**, u Petrinji smo održali seminar ***Energetskom učinkovitošću protiv energetskeg siromaštva***. Održana su izlaganja o energetskeg učinkovitosti i energetskeg siromaštva, aktivnostima i projektima koji se provode u Republici Hrvatskoj s ciljem mapiranja i ublažavanja energetskeg siromaštva, programima sufinanciranja mjera energetske učinkovitosti koje građanima, udrugama, jedinicama lokalne i regionalne samouprave i drugim organizacijama nudi Fond za zaštitu okoliša i energetskeg učinkovitost te drugim dostupnim načinima sufinanciranja mjera za ublažavanje energetskeg siromaštva. Seminar je prisutne potaknuo na raspravu koja je rezultirala novim **zaključcima i preporukama**, među kojima se ističe potreba za što skorijim definiranjem kriterija energetskeg siromaštva.

Znanjem do toplog doma

*Trening za provođenje
energetskih pregleda u
energetski siromašnim
kućanstvima*

U Zagrebu, u prostorijama Fakulteta elektrotehnike i računarstva, održali smo ***Trening za provođenje energetskih pregleda u energetskeg siromašnim kućanstvima***, u okviru kojeg je predstavljen pojam energetskeg siromaštva, energetske učinkovitosti, postupak provedbe jednostavnih energetskih pregleda i savjeti kako smanjiti potrošnju energije i poboljšati uvjete stanovanja, da bi ih volonteri mogli dijeliti našim korisnicima. Zahvaljujući treningu, 16 volontera osposobljeno je za provedbu jednostavnih energetskih pregleda.

Znanjem do toplog doma

Trening za provođenje
energetskih pregleda u
energetski siromašnim
kućanstvima, Petrinja

U suradnji s Institutom za društvena istraživanja Zagreb, sličan trening smo održali i u Petrinji, kojim su se tamošnji volonteri također osposobili za provođenje jednostavnih energetskih pregleda i davanja savjeta o potrošnji energije u siromašnim kućanstvima. Dio treninga bio je posvećen praktičnom radu s energetski siromašnim kućanstvima – komunikaciji s korisnicima, provedbi energetskih pregleda i jednostavnim mjerama ublažavanja energetskog siromaštva te su polaznici posjetili nekoliko domaćinstava izloženih energetskom siromaštvu. Na treningu je obrazovano desetak volontera.

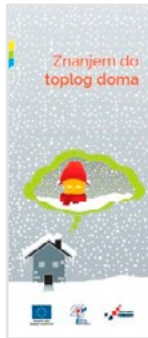
Trening za implementaciju
jednostavnih mjera uštede
vode i energije u energetski
siromašna kućanstva

Održali smo i **Trening za implementaciju jednostavnih mjera uštede vode i energije u energetski siromašna kućanstva** u kojima će se organizirati drugi krug posjeta. Na treningu je prisustvovalo četrdesetak volontera. Polaznici su upoznati s jednostavnim mjerama uštede vode i energije kao i načinom provedbe tih mjera. U sklopu Treninga volonteri su imali prilike sami ugrađivati odabrane mjere uštede vode i energije. Kao dodatno događanje u okviru treninga, održana je i radionica **Kako anketirati?** koja se bavila anketiranjem, etičnošću postavljanja određenih pitanja te načinima i razlozima njihovog postavljanja. Znanja i vještine stečene na ovoj radionici volonteri su iskoristili prilikom provođenja sociološke ankete u drugom krugu posjeta energetski siromašnim kućanstvima.

Izradili smo niz video priloga u kojima se mogu saznati osnovne informacije o energetskom siromaštvu, a prikazuju posjete siromašnim kućanstvima u pilot regijama.

Prikupljanje podataka o potrošnji energije u siromašnim kućanstvima

Da bi se ustanovile navike u potrošnji energije i dale preporuke za smanjenje potrošnje ili poboljšanje kvalitete života, potrebno je provesti terenska istraživanja i na taj način prikupiti podatke o potrošnji energije, energetskim karakteristikama kuća i zgrada i udjelu koji troškovi za energiju čine u ukupnim troškovima kućanstva, ovisno o razini ukupnih prihoda kućanstva.

Znanjem do toplog doma

Istraživanje

- Provedeno je istraživanje o kapacitetima, potrebama, stupnju suradnje i upoznatosti lokalnih organizacija s mjerama energetske učinkovitosti te financijskom, zdravstvenom i općem stanju socijalno ugroženih obitelji i pojedinaca na području Grada Petrinje. Na temelju prikupljenih informacija, izrađen je upitnik koji je korišten prilikom posjeta kućanstvima. Utvrđeno je da organizacije civilnog društva koje djeluju u Sisačko-moslavačkoj županiji iskazuju interes za bavljenje energetskim siromaštvom, ali nisu kapacitirane za njegovo rješavanje. Također, ustavnovljena je potreba za jačanjem suradnje s javnim sektorom, prvenstveno s tijelima lokalne i regionalne vlasti te centrima za socijalnu skrb.

- Od kraja travnja do početka srpnja proveli smo prvi krug posjeta kućanstvima u kojima žive primatelji zajamčene minimalne naknade i naknade za osobnu invalidninu, do čijih smo kontakata došli zahvaljujući suradnji s Gradom Petrinjom i tamošnjim Centrom za socijalnu skrb. U okviru istraživanja prikupljeni su podaci o uvjetima stanovanja i dijeljeni savjeti kako ih poboljšati promjenom ponašanja. Ukupno 27 volontera i zaposlenika DOOR-a izašlo je 25 puta na teren i obišlo 314 siromašnih kućanstava u prvom terenskom istraživanju energetske siromaštva na prostoru Republike Hrvatske.

Znanjem do toplog doma

- U lipnju i srpnju Udruga mladih „Novi svijet“ Luščani organizirala je **posjete energetske siromašnim kućanstvima na području Grada Petrinje**. Desetak volontera obišlo je 80 kućanstava i prikupilo podatke putem energetske i sociološkog upitnika.

U oba terenska istraživanja utvrđeno je kako, u usporedbi s općom populacijom, u posjećenim kućanstvima ima više starijeg stanovništva, stanovništva s nižom razinom obrazovanja, više nezaposlenih osoba i umirovljenika te rastavljenih osoba i udovaca/udovica, iako najveći postotak kućanstava čine višečlane obitelji s djecom. Prihodi tih kućanstava otprilike su 3,5 puta niži od nacionalnog prosjeka. Međutim, prosječna potrošnja energije viša je i od nacionalnog i od županijskog prosjeka, zbog izuzetno loših energetske karakteristika objekata kao i starih i neučinkovitih sustava grijanja i kućanskih uređaja.

Pružanje savjeta građanima i provedba mjera energetske učinkovitosti

Građani trebaju povesti računa o načinu na koji troše energiju jer na taj način mogu smanjiti troškove za energiju i poboljšati kvalitetu života. Mi im u tome pomažemo, a ujedno im i pokazujemo kako bez velikih troškova, ponekad i posve besplatno, mogu smanjiti vlastitu potrošnju i stanovati udobnije.

Grad Zagreb

Radionica

Kako se zaštititi na

liberaliziranom tržištu energije

i poboljšati energetske

učinkovitost svog doma?

Sami odaberite svog

opskrbljivača!

Letak (PDF)

- Održali smo radionicu za stanare novozagrebačkog naselja Trnsko **Kako se zaštititi na liberaliziranom tržištu energije i poboljšati energetske učinkovitost svog doma?**. Na radionici su prenesena iskustva i znanja DOOR-a o poboljšanju energetske učinkovitosti i položaju potrošača na liberaliziranom tržištu energije. Predstavljani su *rezultati preliminarne energetske pregleda stambene zgrade u Trnskom i mogućnosti sufinanciranja projekata energetske učinkovitosti u višestambenim zgradama te se informiralo građane o zaštiti potrošača na tržištu električne energije, a sudionicima su podijeljeni letci **Sami odaberite svog opskrbljivača!***

Grad Zagreb

Javna tribina
Kako možemo savladati
rastuće cijene energije?

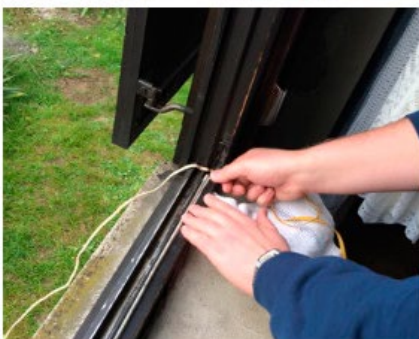
Tribina
Uvođenje razdjelnika topline u
višestambene zgrade

U sklopu **Zagrebačkog energetskeg tjedna** kojeg je Grad Zagreb obilježio po šesti put za redom, održali smo javnu tribinu ***Kako možemo savladati rastuće cijene energije?***. Nakon osvrta na rastuće cijene energije i mjere energetske učinkovitosti koje mogu uvelike smanjiti potrošnju energije govorilo se i o prednostima i opasnostima koje dolaze s otvaranjem energetskih tržišta.

U dvorani Mjesnog odbora Trnsko održali smo tribinu ***Uvođenje razdjelnika topline u višestambene zgrade***. Na tribini se okupilo tridesetak građana kako bi se informirali o razdjelnicima topline kao mjeri koja omogućuje obračun i plaćanje toplinske energije na temelju individualne potrošnje topline u stanovima. Sudionicima događanja podijeljeni su letci.

Krajem godine proveden je **drugi krug posjeta energetski siromašnim kućanstvima na području Sisačko-moslavačke županije** tijekom kojeg su volonteri proveli kratku sociološku anketu i u 304 energetski siromašna kućanstva ugradili jednostavne mjere uštede vode i energije: LED žarulje, refleksijske folije za iza radijatora, gumene trake za brtvljenje prozora i perlatore te termometre.

SURADNJA NA JAVNIM POLITIKAMA KOJE SE BAVE UBLAŽAVANJEM ENERGETSKOG SIROMAŠTVA

U Hrvatskoj, kao i u drugim zemljama EU, potrebno je definirati energetska siromaštvo i zaštititi ugrožene potrošače energije. Mjere je potrebno osmisliti i provesti u okviru sustava socijalne zaštite ili pomoći u svrhu poboljšanja energetske učinkovitosti. Sudjelovanje zainteresirane javnosti ključno je za kreiranje odgovarajućih politika i garancija za uspješnost njihove provedbe.

Znanjem do toplog doma

Radionica
O energetske učinkovitosti
i energetskom siromaštvu

U Sisku smo održali **radionicu o energetske učinkovitosti i energetskom siromaštvu**, uz pomoć Upravnog odjela za socijalnu skrb Sisačko-moslavačke županije. Na radionici su predstavljeni rezultati analize podataka prikupljenih u terenskim istraživanjima te su postavljeni temelji za povezivanje županijske energetske politike i politike socijalne skrbi, na polju suzbijanja energetskog siromaštva.

Znanjem do toplog doma

Okrugli stol

**Energetsko siromaštvo u
Hrvatskoj – izazovi i rješenja**

**Istraživački izvještaj
o energetsom siromaštvu
u Petrinji**

Dokument (PDF)

Uz pomoć *Ministarstva socijalne politike i mladih* održali smo okrugli stol **Energetsko siromaštvo u Hrvatskoj – izazovi i rješenja** koji je okupio tridesetak predstavnika ministarstava, državnih agencija, znanstvenih institucija, nevladinih udruga i nezavisnih stručnjaka. Na okruglom stolu predstavljen je pojam energetske siromaštva i koraci koje smo poduzeli u borbi protiv energetske siromaštva. Prezentirani su početni rezultati analize provedene prikupljanjem podataka na području Sisačko-moslavačke županije koji su sintetizirani u **Istraživačkom izvještaju o energetsom siromaštvu u Petrinji** te je potaknuta rasprava o načinima suzbijanja energetske siromaštva i kriterijima energetske siromaštva. Zaključeno je da energetska učinkovitost predstavlja najvažniju mjeru suzbijanja energetske siromaštva. Sudionici okruglog stola složili su se da bi proces utvrđivanja kriterija, analize uspješnosti postojećih politika te izrade prijedloga novih trebao biti participativan te da su spremni uključiti se u dijalog.

III. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

Da bi DOOR bio u mogućnosti kvalitetno provoditi planirane aktivnosti, nastavljamo s primjenom Sustava osiguranja kvalitete neprofitnih organizacija (SOKNO), koje razlikuje 13 područja kvalitete. I dalje za sva područja zadovoljavamo razinu 1!

2015. godina bila je posljednja godina trogodišnje potpore razvoju i stabilizaciji udruge koju je DOOR-u odobrila Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, od čega smo znatan dio sredstava iskoristili za usavršavanje. Sudjelovali smo u treninzima i seminarima o društvenom poduzetništvu, izradi poslovnog plana, o računovodstvu i kontnom planu za neprofitne organizacije, o kolaborativnom vodstvu, o izradi marketinškog i komunikacijskog plana, o procjeni učinaka propisa.

S velikim interesom pratimo provedbu svih operativnih programa temeljem kojih se strukturni i kohezijski fondovi usmjeravaju Republici Hrvatskoj, a formalno smo uključeni u Povjerenstvo za praćenje Operativnog programa Zaštita okoliša (koordinator: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) i Povjerenstvo za praćenje Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (koordinator: Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova).

DOOR je član Povjerenstva za zelenu javnu nabavu koje je izradilo prijedlog Nacionalnog akcijskog plana zelene javne nabave za razdoblje 2015.-2017., kao i Povjerenstva za ublažavanje klimatskih promjena. Radom obaju povjerenstava koordinira Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.

Održali smo dvije sjednice Skupštine: u srpnju smo usvojili novi Statut, usklađen sa zahtjevima Zakona o udrugama koji je stupio na snagu u listopadu 2014. godine. U prosincu smo održali još jednu sjednicu Skupštine na kojoj smo usvojili financijski plan za 2016. godinu, usklađen sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Tijekom 2015. godine usvojili smo novu organizacijsku strukturu izvršnog dijela DOOR-a: ukupnim radom rukovodi izvršna direktorica, programskim aktivnostima rukovodi programska direktorica, financijama upravlja voditeljica financija, a za nesmetan rad ureda brine se voditeljica ureda. U programskom dijelu rade voditelji/ce projekata i projektni/e suradnici/e, a 31.12.2015. godine DOOR je imao 9 zaposlenih osoba.

U provedbu aktivnosti bio je uključen velik broj volontera bez čije pomoći ne bismo mogli provesti sve aktivnosti opisane u prethodnim poglavljima, na čemu im i ovim putem još jednom zahvaljujemo! U 2015. godini po prvi put smo zahvaljujući programu Erasmus+ uključili naše volonere u međunarodnu razmjenu, na devetomjesečno volontiranje na Malti i Siciliji.

INTERNA STRUKTURA I FINACIJE

Skupština je najviše tijelo DOOR-a i okuplja sve članove. Sastaje se najmanje jednom godišnje, a u 2015. godini održane su dvije sjednice Skupštine, u travnju i u prosincu.

Između sjednica Skupštine, DOOR-om upravlja **Upravni odbor**. Zbog operativnosti, 2015. godine Upravnom odboru dodijeljene su i nadzorne funkcije koje je do tada imao Nadzorni odbor, prvenstveno u nadzoru primjene odredbi Statuta.

- Dražen Jakšić, Predsjednik Upravnog odbora
- dr.sc. Maja Božičević Vrhovčak,
- mr.sc. Ana Kojaković
- dr.sc. Goran Krajačić
- mr.sc. Zlatko Zmijarević.

DOOR je 2015. godine imao osam zaposlenika: izvršnu direktoricu dr.sc. Maju Božičević Vrhovčak, programsku direktoricu mr.sc. Slavicu Robić - ujedno i voditeljicu programskog područja „Suzbijanje energetske siromaštva“, voditeljicu financija Jelenu Lukić, dipl.ing, voditeljicu programskog područja „Ublažavanje klimatskih promjena“ Ivanu Rogulj, dipl.ing, voditeljicu projekata Petru Andrić, prof.soc, stručnog suradnika Daniela Rodika, dipl.ing., projektnu suradnicu Jelenu Radošević, dipl.ing. i voditeljicu ureda Sanju Bodganić.

Strukturu prihoda i rashoda u 2015. godini i usporedbu s 2014. godinom prikazuje sljedeća tablica.

FINACIJE	2014.	2015.
PRIHODI, HRK	2.132.323	2.209.626
Prihodi od pružanja usluga	25.600	213.284
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	2.700	2.925
Prihodi od imovine	1.568	11.285
Prihodi od donacija	2.095.837	1.975.126
Ostali prihodi	6.618	7.006
RASHODI, HRK	1.927.229	2.183.198
Rashodi za radnike	807.335	906.861
Materijalni rashodi	594.413	1.030.830
Rashodi amortizacije	16.770	18.739
Financijski rashodi	7.241	11.269
Donacije	0	215.487
Ostali rashodi	501.470	12
Višak prihoda poslovanja	205.094	26.428
Manjak prihoda	0	0
Višak prihoda – preneseni	0	0
Manjak prihoda – preneseni	196.620	23.009
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	8.474	3.419
Stanje novčanih sredstava na početku godine	731.383	312.073
Stanje novčanih sredstava na kraju godine	312.074	1.357.891

KAKO SE UČLANITI

Članovi DOOR-a su osobe posvećene energetici, okolišu i održivom razvoju te korištenju energetike kao poluge društvenog razvoja. Članovi imaju pravo glasa na sjednicama Skupštine i pravo sudjelovanja u radu DOOR-a. Ako želite postati član, ispunite prijavnicu dostupnu na našim internetskim stranicama i dostavite je Upravnom odboru, koji će je razmotriti na svojoj idućoj sjednici.

Za više informacija, pogledajte internetsku stranicu DOOR-a ili se javite putem elektroničke pošte, telefonom ili osobno.

Društvo za oblikovanje održivog razvoja

Ured i sjedište:

Trg kralja Petra Krešimira IV. 2/II, HR- 10 000 Zagreb

tel/fax: +385 (0) 1 4655 441

info@door.hr

www.door.hr

www.facebook.com/DOOR.hr

www.linkedin.com/company/door.hr

www.twitter.com/door_hr

www.youtube.com/channel/UC3c1huJHhgiGXzSKc-Qa-LA

2016.
www.door.hr